

Produkto pavadinimas:
Artea pensija 1989-1995 Index Plus
(toliau – Fondas)

Juridinio asmens identifikatorius:
INV-89/95

Aplinkos ir (arba) socialiniai ypatumai

Ar šis finansinis produktas turi tvarių investicijų tikslą?

Taip

Ne

Šiuo produktu bus vykdomos bent toliau nurodyto dydžio **tvarios investicijos, kuriomis siekiama aplinkos tikslo: ___%**

į ekonominę veiklą, kuri pagal ES taksonomiją laikoma aplinkos atžvilgiu tvaria

į ekonominę veiklą, kuri pagal ES taksonomiją nelaikoma aplinkos atžvilgiu tvaria

Šiuo produktu bus vykdomos bent toliau nurodyto dydžio **tvarias investicijas, kuriomis siekiama socialinio tikslo: ___%**

Šiuo produktu **skatinami aplinkos ir (arba) socialiniai (A/S) ypatumai** ir nors juo nesiekama tvarių investicijų tikslo, jo mažiausia tvarių investicijų dalis bus ___%

siekiant aplinkos tikslo, į ekonominę veiklą, kuri pagal ES taksonomiją laikoma aplinkos atžvilgiu tvaria

siekiant aplinkos tikslo, į ekonominę veiklą, kuri pagal ES taksonomiją nelaikoma aplinkos atžvilgiu tvaria

siekiant socialinio tikslo

Šiuo produktu skatinami A/S ypatumai, tačiau **nebus vykdomos jokios tvarios investicijos**

Tvarios investicijos - investicijos į ekonominę veiklą, kuria prisidedama prie aplinkos ar socialinio tikslo, jeigu investicijomis nedaroma reikšminga žala jokiame aplinkos ar socialiniam tikslui ir jeigu investuojamosios bendrovės laikosi gero valdymo praktikos.

ES taksonomija – Reglamente (ES) 2020/852 nustatyta klasifikavimo sistema, pagal kurią sudaromas **aplinkos atžvilgiu tvarios ekonominės veiklos rūšių** sąrašas. Socialiniu atžvilgiu tvarios ekonominės veiklos rūšių sąrašas tame reglamente nepateikiamas. Tvarios investicijos, kuriomis siekiama aplinkos tikslo, gali būti suderintos su taksonomija arba nesuderintos.

Tvarumo rodikliai vertinama, kaip užtikrinami finansiniu produktu skatinami aplinkos ar socialiniai ypatumai.

Kokie aplinkos ir (arba) socialiniai ypatumai yra skatinami šiuo finansiniu produktu?

Fondas įtraukė ESG (aplinkos, socialinių ir valdymo (angl. environmental, social, governance – ESG)) aspektus į visą investicinių sprendimų priėmimo procesą ir seka juos visą investavimo laikotarpį. Taip siekiama užtikrinti tinkamą aplinkos ir socialinių rodiklių lygį.

Fondas skatina šiuos aplinkos ir (arba) socialinius ypatumus:

- **Klimato kaitos švelninimas.** Prioritetas teikiamas investicijoms į projektus ir bendroves, kurių šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau - ŠESD) emisijų kiekis yra mažesnis nei to sektoriaus vidurkis arba kurios turi konkrečias strategijas emisijų mažinimui, ir fondams, kurie skatina aplinkos ir (arba) socialinius ypatumus.
- **Pagarba tarptautiniams standartams ir konvencijoms.** Prioritetas teikiamas investicijoms, atitinkančioms tarptautinius standartus ir konvencijas, pavyzdžiui, vengiant investuoti arba ženkliai mažinant investicijas į įmones ar projektus, kurie pažeidžia tokius principus kaip Jungtinių Tautų pasaulinio susitarimo arba Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos rekomendacijos.

• Kokie tvarumo rodikliai naudojami kiekvieno iš šiuo finansiniu produktu skatinamų aplinkos ar socialinių ypatumų užtikrinimui įvertinti?

Skatinamų aplinkos ar socialinių ypatumų užtikrinimui įvertinti naudojami šie rodikliai:

- Svertinis ŠESD emisijų intensyvumas;
- Investicijų dalis į investuojamąsias bendroves, susijusias su JT pasaulinio susitarimo principų arba Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (toliau - EBPO) rekomendacijų daugiašalėms įmonėms pažeidimais.

Fondas reguliariai seka šių rodiklių dinamiką. Pastebėjus ženklų neigiamą rodiklių dinamiką, fondas identifikuoja siekiamų socialinių ypatumų neatitinkančias pozicijas ir Investiciniame komitete pateikiamas siūlymas dėl investicinių pozicijų likvidavimo.

Pagrindinis neigiamas poveikis yra didžiausias neigiamas investavimo sprendimų poveikis tvarumo veiksniams, susijusiems su aplinkos, socialiniais ir darbuotojų klausimais, taip pat pagarbos žmogaus teisėms, kovos su korupcija ir kovos su kyšininkavimu klausimais

- **Kokie yra tvarių investicijų, kurias ketinama iš dalies vykdyti finansiniu produktu, tikslai ir kaip tvarios investicijos padeda siekti tokių tikslų?**

Šis Fondas skatina aplinkos ar socialinius ypatumus, tačiau tvarios investicijos nėra jo išsikeltas tikslas.

- **Kaip tvarios investicijos, kurias ketinama iš dalies vykdyti finansiniu produktu, nepadaro reikšmingos žalos jokiame aplinkos ar socialiniame tvarių investicijų tikslui?**

Šis Fondas tik skatina aplinkos ar socialinius ypatumus, bet neįsipareigoja tvariai investuoti.

- **Kaip atsižvelgta į neigiamo poveikio tvarumo veiksniams rodiklius?**

Šis Fondas skatina aplinkos ar socialinius ypatumus, tačiau tvarios investicijos nėra jo išsikeltas tikslas.

- **Kaip tvarios investicijos suderintos su EBPO rekomendacijomis daugiašalėms įmonėms ir JT verslo ir žmogaus teisių pagrindiniais principais? Išsamesnė informacija:**

Šis Fondas skatina aplinkos ar socialinius ypatumus, tačiau tvarios investicijos nėra jo išsikeltas tikslas.

ES taksonomijoje nustatytas principas „nedaryti reikšmingos žalos“, pagal kurį su taksonomija suderintos investicijos turėtų nedaryti reikšmingos žalos ES taksonomijos tikslams, ir pateikiami konkretūs ES kriterijai.

Principas „nedaryti reikšmingos žalos“ taikomas tik toms su finansiniu produktu susijusioms investicijoms, kuriomis atsižvelgiama ES aplinkos atžvilgiu tvarios ekonominės veiklos kriterijus. Su likusia šio finansinio produkto dalimi susijusiomis investicijomis neatsižvelgiama į ES aplinkos atžvilgiu tvarios ekonominės veiklos kriterijus.

Bet kokios kitos tvarios investicijos taip pat neturi daryti reikšmingos žalos jokiems aplinkos ar socialiniams tikslams.

Ar šiuo finansiniu produktu atsižvelgiama į pagrindinį neigiamą poveikį tvarumo veiksniams?

- Taip**, Fondas vertins bent šiuos rodiklius: (1) ŠESD emisijų intensyvumas, (2) investicijų dalis į investuojamąsias bendroves, susijusias su JT pasaulinio susitarimo principų arba Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) rekomendacijų daugiašalėms įmonėms pažeidimais.

Ne

Kokia investavimo strategija taikoma šiam finansiniam produktui?

Fondas yra orientuotas į diversifikuoto portfelio, pasižyminčio patraukliu rizikos ir gražos santykiu, kūrimą. Taikoma „Index plus“ investavimo strategija. „Index“ - į pasaulines akcijų rinkas investuojama per regioninius mažų kaštų, indeksus sekančius biržoje prekiaujamus fondus (ETF). „Plus“ dalį akcijose sudaro aktyvios taktinės investicijos (konkreto sektoriaus, faktoriaus ar šalies / regiono ETF), Alternatyvūs fondai (investuoja į biržoje nesančias įmones, nekilnojamąjį turtą, infrastruktūros bei energetikos objektus ir pan.) ir tiesioginės investicijos į Baltijos šalių akcijas.

Fiksuoto pajamingumo investicijos skirstomos tarp regionų ir tarp emitentų tipų (vyriausybinių ar įmonių). Tada paskirstymas padengiamas kruopščiai atrinktų obligacijų ir fiksuoto pajamingumo fondų deriniu.

- **Kokie privalomi investavimo strategijos elementai taikomi atrenkant investicijas, kad būtų užtikrintas kiekvienas iš šiuo finansiniu produktu skatinamų aplinkos ar socialinių ypatumų?**

Atrenkant investicijas, atitinkančias Fondo skatinamus aplinkos ar socialinius ypatumus, atliekami šie veiksmai:

- ESG (aplinkos, socialinių ir valdymo (angl. environmental, social, governance – ESG)) faktorių analizė;
- investicijų atmetimas/filtravimas pagal įmonės draudžiamų investicijų sąrašą;
- įmonių atmetimas ar šalinimas iš investicijų portfelio dėl prieštaringo elgesio ir prieštaringų produktų.

Investavimo strategija vadovujamasi priimant investavimo sprendimus, grindžiamus tokiais veiksniais, kaip investavimo tikslai ir priimtina rizika.

Investicijų vertinimas priklauso nuo konkrečios turto klasės:

- ETF, investicinių fondų ir alternatyvių fondų atveju atsižvelgiame į šiuos aspektus:
 - Fondai skatina aplinkos ir (arba) socialinius ypatumus.
 - Strategijoje numatyta kuo didesnę potencialių investicijų dalį nukreipti į aukštesnių tvarumo/ESG standartų įmones.
 - Trečiųjų šalių ESG balai ir reitingai gali būti naudojami fondams ir fondų valdymo įmonėms palyginti.
 - Renkantis išorės valdytojus privataus kapitalo, rizikos kapitalo fondams ir ETF, analizė apima kokybinius ir kiekybinius rodiklius, tarp kurių gali būti:
 - tvarumo/ESG politikos turėjimas;
 - ryšys su investuotojų iniciatyvomis, tokiomis kaip Atsakingo investavimo principai (PRI);
 - atskaitomybė – profesionalių darbuotojų ar komitetų vykdomos priežiūros pavidalu;
 - ESG integravimo į investavimo proceso būdai ir laipsnis;
 - dalyvavimo ir įsitraukimo veikla/politika;
 - ataskaitų teikimo praktika ir pajėgumai.
 - Valstybinėse obligacijose pasirinktinai vertiname:
 - sankcijų sąrašus;
 - trečiųjų šalių reitingus ir ESG rodiklius (pvz., šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisiją, pasaulinio valdymo rodiklius (WGI), žmogaus laisvės indeksą (HFI) ir kt.);
 - atsižvelgiame į vyriausybės reglamentus ir politiką.
 - Tiesioginių investicijų į akcijas ir įmonių obligacijas atvejais atsižvelgiame į šiuos aspektus:
 - ar investicija yra orientuota į ESG, ar ne. Į ESG orientuotų investicijų pavyzdžiai: žaliosios obligacijos, atsinaujinančios energijos įmonės akcijų emisija ir pan.;
 - trečiųjų šalių ESG balus, kai jie yra prieinami ir taikomi;
 - PAI (PAI – principal adverse impact) rodiklių analizę ir palyginimą su sektoriaus vidurkiais;
 - neigiamą informaciją. Ji tikrinama siekiant nustatyti ESG problemas.
- ***Kokia yra minimali dalis, kuria įsipareigota sumažinti investicijų mastą, į kurią atsižvelgiama prieš pradedant taikyti tą investavimo strategiją?***

Nėra nustatytos fiksuotos minimalios dalies, kuria būtų galima sumažinti investicijų, svarstytų prieš taikant investavimo strategiją, apimtį.

- ***Kokia yra investuojamųjų bendrovių gero valdymo praktikos vertinimo politika?***

Gerosios valdymo praktikos įvertinimas, įskaitant valdymo struktūrą, santykius su darbuotojais, darbuotojų atlyginimą ir mokestinių prievolių vykdymą, yra prieš investicinio sprendimo priėmimo patikrinimo dalis.

Taip pat Fondas tikrina, ar subjektas, į kurį investuojama, taiko valdymo politiką, kurios turėtų laikytis visos portfelio įmonės (geriausia rinkos praktika). Tai reiškia, kad Fondas siekia daryti įtaką tokiose svarbiose srityse kaip kova su korupcija ir pranešimų apie pažeidimus teikimas.

Kai investuojama į valstybių obligacijas, o ne į portfelio įmones ir jų obligacijas, į gerosios praktikos vertinimą įtraukiamas bendras balas, atspindintis aplinkos, socialinius ir valdymo rodiklius ekonomikoje.

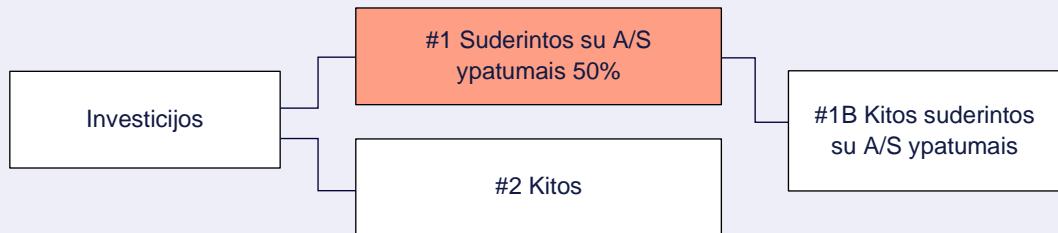

Turto paskirstymas – investicijų į konkretų turą dalis.

Koks turto paskirstymas planuojamas šiam finansiniam produktui?

Investiciniai sprendimai Fondo viduje priimami atsižvelgiant į esminius investavimo strategijos elementus, naudojamus pirmiau aprašytoms aplinkos ir socialinėms ypatybėms pasiekti. Fondo tikslas nėra tvarios investicijos ir jis nėra įsipareigojęs investuoti tvariai, kaip apibrėžta SFDR (Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentas (ES) 2019/2088). Fondas gali (tačiau neįsipareigoja) turėti investicijų, kurios atitinka taksonomijos kriterijus aplinką tausojančiai ūkinei veiklai.

Toliau esančioje diagramoje pateikiamas planuojamas Fondo turto paskirstymas.

#1 Suderintos su A/S ypatumais investicijos - finansinio produkto investicijos, naudojamos finansiniu produktu skatinamiems aplinkos ar socialiniams ypatumams užtikrinti.

#2 Kitos investicijos — likusios finansinio produkto investicijos, kurios nėra suderintos su aplinkos ar socialiniais ypatumais ir nėra laikomos tvariomis investicijomis.

Kategorija „**#1 Suderintos su A/S ypatumais investicijos**“ apima:

- pakategorę „**#1B Kitos suderintos su A/S ypatumais investicijos**“, kurią sudaro su aplinkos ar socialiniais ypatumais suderintos investicijos, nelaikomos tvariomis investicijomis.

Kriterijus atitinkanti taksonominė veikla išreiškiama kaip dalis:

- **apyvartos**, atspindinčios investuojamųjų bendrovių pajamų iš žaliosios veiklos dalį;

- **kapitalo išlaidų**, rodančių investuojamųjų bendrovių žaliąsias investicijas, pvz., susijusias su perėjimu prie žaliosios ekonomikos;

- **veiklos išlaidų**, rodančių investuojamųjų bendrovių žaliąją veiklą.

● **Kaip naudojant išvestines finansines priemones yra užtikrinami finansiniu produktu skatinami aplinkos ar socialiniai ypatumai?**

Fondas neketina naudoti išvestinių finansinių priemonių investavimo tikslais, tačiau gali naudoti išvestines finansines priemones, tokias kaip ateities sandoriai, pasirinkimo sandoriai, išankstiniai sandoriai ir apsigėrimo sandoriai (toliau kartu – išvestinės finansinės priemonės), rizikoms, nurodytoms Fondo taisyklėse, drausti. Išvestinės finansinės priemonės nebus naudojamos kaip priemonė Fondo aplinkos ypatumams skatinti, tačiau Fondas atsižvelgia į minimalias ESG apsaugos priemones, įskaitant tai, kad išvestinėmis finansinėmis priemonėmis turi būti prekiaujama reguliuojamose rinkose arba pagal privatų susitarimą (OTC), sudarytą su aukščiausio lygio finansų įstaigomis arba geros reputacijos subjektais, kurie specializuojasi tokio pobūdžio sandoriuose.

● **Kokiu minimaliu lygiu tvarios investicijos, kuriomis siekiama aplinkos tikslo, atitinka ES taksonomiją?**

Fondas tik skatina aplinkos ar socialinius ypatumus, tačiau neturi tikslo ir neįsipareigoja tvariai investuoti.

● **Ar finansiniu produktu investuojama į ES taksonomiją atitinkančią su išskatinėmis dujomis ir (arba) branduoline energetika susijusią veiklą¹?**

Taip

į išskastines dujas

į branduolinę energetiką

Ne

¹ Su išskastinėmis dujomis ir (arba) branduoline energetika susijusi veikla atitiks ES taksonomiją tik tada, kai ji prisidės prie klimato kaitos ribojimo („klimato kaitos švelninimas“) ir nepadarys reikšmingos žalos jokiam ES taksonomijos tikslui. Žr. kairėje parašėte pateiktą paaiškinimą. Visi ES taksonomiją atitinkančios su išskastinėmis dujomis ir branduoline energetika susijusios ekonominės veiklos kriterijai yra nustatyti Komisijos deleguotajame reglamente (ES) 2022/1214.

Kad atitiktų ES taksonomiją, **iškastinėms dujoms** taikomi kriterijai apima išmetamųjų teršalų kiekio apribojimus ir perėjimą prie atsinaujinančiųjų išteklių energijos arba mažo anglies dioksido pėdsako kuro iki 2035 m. pabaigos.

Branduolinės energetikos atveju šie kriterijai apima išsamias saugos ir atliekų tvarkymo taisykles

Sąlygas sudarančia ekonomine veikla tiesiogiai sudaromos sąlygos kitai veiklai svariai prisidėti siekiant aplinkos tikslo.

Toliau pateiktose dvejose diagramose žalia spalva pažymėta investicijų, kurios suderintos su ES taksonomija, mažiausia procentinė dalis. Kadangi nėra tinkamos metodikos, pagal kurią būtų galima nustatyti valstybės obligacijų suderinimą su taksonomija, pirmojoje diagramoje parodytas suderinimas su taksonomija visų finansinio produkto investicijų, įskaitant valstybės obligacijas, atžvilgiu, o antrojoje diagramoje — tik finansinio produkto investicijų, išskyrus valstybės obligacijas, atžvilgiu.*

1. Su taksonomija suderintos investicijos, įskaitant valstybės obligacijas*

- Su taksonomija suderintos: iškast. dujos
- Su taksonomija suderintos: branduol. energetika
- Su taksonomija suderintos (be iškast. dujų ir branduol. energetikos)
- Su taksonomija nesuderintos

2. Su taksonomija suderintos investicijos, išskyrus valstybės obligacijas*

- Su taksonomija suderintos: iškast. dujos
- Su taksonomija suderintos: branduol. energetika
- Su taksonomija suderintos (be iškast. dujų ir branduol. energetikos)
- Su taksonomija nesuderintos

* Šiose diagramose valstybės obligacijos apima visas valstybės garantija užtikrintų skolų pozicijas.

● **Kokia yra minimali investicijų į perėjimo veiklą ir sąlygas sudarančią ekonominę veiklą dalis?**

Fondas tik skatina aplinkos ar socialinius ypatumus, tačiau neturi tikslo ir neįsipareigoja tvariai investuoti.

Kokia yra minimali su ES taksonomija nesuderintų tvarių investicijų, kuriomis siekiama aplinkos tikslo, dalis?

Fondas tik skatina aplinkos ar socialinius ypatumus, tačiau neturi tikslo ir neįsipareigoja tvariai investuoti.

Kokia yra minimali socialiniu atžvilgiu tvarių investicijų dalis?

Fondas tik skatina aplinkos ar socialinius ypatumus, tačiau neturi tikslo ir neįsipareigoja tvariai investuoti.

Kokios investicijos įtrauktos į kategoriją „#2 Kitos investicijos“, koks yra jų tikslas ir ar yra kokių nors būtinųjų aplinkos ar socialinių apsaugos priemonių?

Bet kokios Fondo investicijos, kurios gali būti priskirtos „#2 Kitos“, daugiausia skirtos efektyviam portfelio valdymui, likvidumo valdymui arba apsidraudimui. Pavyzdžiui, Fondas taip pat gali investuoti į įmones, kurios gali neatitikti visų Fondo ESG kriterijų, bet turi tinkamas minimalias apsaugos priemones. Fondas dės visas pastangas, kad kuo didesnė dalis investicijų skatintų aplinkos ar socialines ypatybes.

Ar konkretus indeksas yra nustatytas kaip referencinis lyginamasis indeksas siekiant nustatyti, ar šis finansinis produktas yra suderintas su juo skatinamais aplinkos ir (arba) socialiniais ypatumais?

Referencinis lyginamasis indeksas, kuris būtų suderintas siekiant Fondo aplinkos ar socialinių ypatumų, nėra nustatytas.

Kur galiu rasti daugiau informacijos apie produktą internete?

Daugiau informacijos apie produktą galima interneto svetainėje [čia](#).

yra tvarios investicijos, kuriomis siekiama aplinkos tikslo ir kuriomis **neatsižvelgiama** į aplinkos atžvilgiu tvarios ekonominės veiklos kriterijus pagal ES taksonomiją.

Referenciniai lyginamieji indeksai yra indeksai, naudojami siekiant įvertinti, ar finansiniu produktu užtikrinami juo skatinami aplinkos ar socialiniai ypatumai.